

Leergang gemengd wonen

7^e editie

Februari – juni 2022

5 dagen

Gemengd wonen gaat over woonprojecten waar verschillende groepen mensen doelbewust en in georganiseerd verband samen wonen, contact onderhouden en ook gezamenlijk activiteiten ondernemen. Het kan gaan om een combinatie van reguliere huurders met ex- dak- en thuislozen, studenten met jongeren met een licht

verstandelijke beperking, werkende jongeren met mensen met een psychische kwetsbaarheid of juist een waaier aan doelgroepen door elkaar, waaronder ook ouderen en vluchtelingen. In de kern gaat het om mensen die een 'goede buur' voor elkaar willen zijn.

Foto: Eddy Steenvoorden

Leergang gemengd wonen met bijzondere doelgroepen

Het doel van de leergang is dat u een brede en praktijkgerichte visie op gemengd wonen ontwikkelt. De leergang biedt een combinatie van theoretische inzichten, praktijkvoorbeelden van gemengde woonprojecten en persoonlijke ontwikkeling aan. Tijdens de Leergang gemengd wonen, geven deskundigen theoretische, praktische en persoonlijke inzichten. Er is gelegenheid samen te werken aan nieuwe projecten gemengd wonen of aan verbetering van reeds bestaande projecten.

De Leergang gemengd wonen is een initiatief van de Ontwikkelwerkplaats Gemengd Wonen (OGW). De OGW is een samenwerkingsproject van onder meer De Tussenvoorziening, Hogeschool Utrecht, onderzoeker Maarten Davelaar en woningcorporatie Portaal.

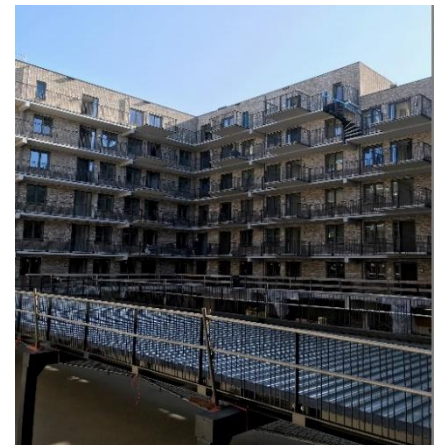
De Leergang gemengd wonen is ondergebracht bij Stichting 't Groene Sticht – één van de eerste gemengde woonprojecten in Nederland - en verbindt theoretische inzichten aan praktijkvoorbeelden van gemengd wonen. Meer informatie over de resultaten van de OGW kunt u lezen op de website:

<https://www.hu.nl/onderzoek/projecten/gemengd-wonen-lessen-uit-de-praktijk>

Deelname

De leergang gemengd wonen is bedoeld voor deelnemers onder andere werkzaam bij gemeenten, woningbouwcorporaties, zorg- en opvangaanbieders of voor sociaal ondernemers op dit terrein.

- U heeft of krijgt in de organisatie verantwoordelijkheden in de beleidsvoorbereiding van, dan wel het begeleiden en/of opzetten van een (nieuw) project gemengd wonen.
- U heeft of krijgt bijvoorbeeld een rol als projectleider gemengd wonen.
- U heeft de ambitie om meer te leren over het opzetten van gemengde woonprojecten.
- U bent betrokken bij de uitvoering van een gemengd woonproject.

Leerdoelen

Aan het eind van de leergang:

- heeft u kennis van succes en faalfactoren bij het realiseren van gemengd wonen met bijzondere doelgroepen,
- heeft u kennisgenomen van diverse vormen van gemengde woonprojecten,
- bent u in staat om een keuze te maken voor een wervings- en selectieprocedure,
- bent u in staat om te kiezen tussen verschillende concepten die de sociale infrastructuur van het woonproject kunnen vormgeven,
- kunt u keuzes maken in de gewenste schaal, inzet van sociaal beheer en welke begeleiding nodig is,
- heeft u inzicht in de impact die verschillende stakeholders aan het project toekennen,
- kunt u de betekenis van het project voor de directe omgeving communiceren.

Elke deelnemer vult deze doelen aan met eigen leerdoelen, om op die manier een persoonlijke focus te hebben, die voortkomt uit eigen ambitie, praktijk en context.

De inhoud van de leergang

De leergang bestaat uit vijf dagen op gemengd wonen locaties. De inhoud van het programma is thematisch. Na de lunch maken we nader kennis met een gemengd wonen project. De ene keer zullen we een interactieve rondleiding organiseren, de andere keer vertellen bewoners hun ervaringen over het gemengd wonen. De projecten die we bezoeken zijn in ieder geval De Liendert in Amersfoort, Meanderpark in Nieuwegein, Place2bU en De Saffier in Utrecht. In Arnhem bezoeken we het Bruishuis. We sluiten af bij 't Groene Sticht.

Opbouw en begeleiding

Gedurende de leergang zijn er gastbijdragen van deskundigen en ervaren sprekers. Zij nemen u mee in hun expertise en ervaringen op het gebied van gemengd wonen. Tijdens de bijeenkomsten is er gelegenheid in werkgroepen van elkaar te leren en om aan persoonlijke leerdoelen te werken. De programmacoördinator Irene Leijten is iedere bijeenkomst aanwezig voor onder andere de introductie van de programmaonderdelen, het bewaken van het proces, het programma, de leerdoelen en de evaluatie. Inhoudelijk zijn vanuit de ontwikkelwerkplaats Maarten Davelaar en Nico Ooms betrokken.

Tijdsinvestering

U gaat gemiddeld één dag in de maand aan de slag voor de Leergang gemengd wonen. De doorlooptijd is van februari tot en met juni 2022. Elke bijeenkomst vraagt op de dag een tijdsinvestering van zes uur, exclusief reistijd en voorbereiding. De voorbereiding van de bijeenkomsten bestaat uit het doen van opdrachten en /of het lezen van literatuur en het samenwerken in de werkgroep. Het is aan te bevelen hier twee uur per bijeenkomst voor te reserveren. Verdere tijdsinvestering is afhankelijk van de persoonlijke doelen en wat voortkomt uit eventuele afspraken die tijdens de bijeenkomsten gemaakt kunnen worden.

Data

De leergang gemengd wonen start in februari 2022. U ziet elkaar op een vijftal donderdagen van 10.00 tot 16.00 uur: donderdag 17 februari, 17 maart, 14 april, 19 mei en 16 juni.

Kosten

De kosten voor deelname zijn €1.700,- (exclusief btw). Dit bedrag is inclusief materiaal, begeleiding, locatiekosten, catering en een certificaat.

Aanmelding

U kunt zich aanmelden door een mail te sturen aan nicoooms@tussenvoorziening.nl. U ontvangt vervolgens een aanmeldingsbrief. In de aanmeldbrief kunt u leervragen benoemen en verduidelijken. Na het ontvangen van uw aanmeldbrief ontvangt u een factuur. Zodra de betaling van de factuur ontvangen is, is de aanmelding definitief.

Vanaf december kunt u zich ook aanmelden via de website www.leerganggemengdwonen.nl.

Locatie en catering

De bijeenkomsten van de leergang vinden plaats op locaties van gemengde woonprojecten. U kunt daar de hele dag gebruik maken van koffie en thee. Rond de middag krijgt u een lunch geserveerd.

Groepsgrootte

De leergang Gemengd Wonen streeft naar een maximale groepsgrootte van 20 deelnemers.

Programma

Onder voorbehoud, naar aanleiding van evaluatie betreffende de lopende leergang en de ontwikkelingen van het coronavirus kunnen er wijzigingen in het programma en/of de locaties worden aangebracht.

Dag één; donderdag 17 februari 2022

Locatie: De Liendert in Amersfoort

Thema succes en faalfactoren

10.00 - 10.45 uur	Kennismaking met elkaar, programma, leerdoelen (Irene Leijten)
10.45 - 11.45 uur	Resultaten onderzoek Ontwikkelwerkplaats Gemengd Wonen (Maarten Davelaar)
11.45 - 12.45 uur	Presentatie en rondleiding de Liendert (Gerard Schulten)
12.45 - 13.30 uur	Lunch
13.30 - 14.00 uur	Indeling in werkgroepen, clustering leervragen
14.00 - 15.15 uur	Proces en hobbels bij de realisatie van verschillende vormen van gemengd wonen (Alice Min, ontwikkelaar van gemengd wonen bij woningcorporaties)
15.15 - 15.45 uur	Gemengd wonen in vogelvlucht (Nico Ooms)
15.45 - 16.00 uur	Afronding dag (Irene Leijten)

Dag twee; donderdag 17 maart

Locatie: Dynahouse, vlak bij Meanderpark Nieuwegein

Thema ervaringen van bewoners

10.00 – 10.15 uur	Introductie (Irene Leijten)
10.15 – 11.45 uur	Workshop Petra van de Horst Wat betekent het voor mensen met een (psychische) kwetsbaarheid om in een 'gewone' buurt te wonen?
11.45 - 12.30 uur	Werkgroep
12.30 - 13.15 uur	Lunch
13.15 - 14.15 uur	Mogelijkheden om marginalisatie te doorbreken binnen gemengd wonen (Pieterjan van Delden, organisatiepsycholoog)
14.15 - 15.00 uur	Rondleiding Meanderpark (Erik Patist)
15.00 - 15.55 uur	Resultaten onderzoek gemengd wonen met statushouders (Maarten Davelaar)
15.55 - 16.00 uur	Afsluiting (Irene Leijten)

Dag drie; donderdag 14 april

Locatie: Bruishuis, Arnhem

Thema de rol van begeleiders

10.00 - 10.05 uur Introductie (Irene Leijten)

10.05 - 11.45 uur De rol van begeleiders binnen gemengde woonprojecten (Aly Gruppen, Hogeschool Utrecht)

- Wat kan en mag er verwacht worden van begeleiders in gemengde woonprojecten?
- Andere rol begeleider binnen de context van een gemengd woonproject
- Hoe zorg je dat de bewoners met verschillende achtergronden elkaar leren begrijpen?
- Hoe kan je ondersteunend zijn aan de woonvereniging?
- Wat zijn de ervaringen van begeleiders bij Majella Wonen/ MIXIT/LIVIN

11.45 – 12.45 uur Werkgroep

12.45 -13.30 uur Lunch

Thema her-ontwikkelen van zorgvoorzieningen

13.45 - 15.45 uur Presentatie en rondleiding Bruishuis door Walter Klein Nienhuis (initiatiefnemer)

- a) Startsituatie, ontwikkeling en voortgang van het concept Bruishuis
- b) Het bewonersbedrijf-model
- c) Faciliteren
- c) Als onderdeel van de wijkontwikkeling
- g) Rondleiding

15.45 - 16.00 uur Afsluiting (Irene Leijten)

Dag vier; donderdag 19 mei

Locatie: Place2bU (ochtend) en de Saffier (lunch en middagedeelte)

Thema de rol van de corporatie en sociaal beheer

10.00 - 10.10 uur Introductie (Irene Leijten)

10.10 - 11.30 uur Inleiding Sociaal beheer (door Erik Patist, Portaal)

11.30 - 12.30 uur Werkgroep

11.45 - 12.15 uur Rondleiding en vertrek naar de Saffier

12.45 - 13.30 uur Lunch bij de Saffier

Thema Model en businesscase van Socius

13.30 - 14.15 uur Socius Mode en andere tijdelijke woonconcepten (Pim Koot, stichting tijdelijk wonen)

14.15 - 14.45 uur businesscase

14.45 - 15.45 uur Werkgroep

15.15 - 16.00 uur Afsluiting (Irene Leijten)

Koningsdag bij 't Groene Sticht 2018

Dag vijf; donderdag 16 juni

Locatie: 't Groene Sticht, Utrecht

Thema's Impact en omgaan met je buren

10.00 - 10.30 uur	Werving, selectie en de rol van de woonvereniging (Nico Ooms)
10.30 - 11.15 uur	De rol van de woonvereniging & de rol van de community coach (Wout Schut, community coach)
11.15 - 12.30 uur	Impact van gemengde woonprojecten (Maarten Davelaar)
12.30 - 13.30 uur	Lunch
13.30 - 14.15 uur	Rondleiding (Nico Ooms)
14.15 - 15.30 uur	Presentaties Werkgroepen plus reflectie op de leeropbrengsten en certificaat uitreiking (Lia van Doorn, lector Hogeschool Utrecht)
15.45 - 16.00 uur	Afsluiting Leergang Gemengd Wonen (Irene Leijten)
16.00 - 16.30 uur	Hapje en drankje

De leergang Gemengd Wonen wordt uitgevoerd door de volgende personen

Irene Leijten is programmacoördinator van de Leergang gemengd wonen. Opleid als onderwijskundige neemt ze veel ervaring in het ontwikkelen en geven van trainingen aan professionals mee. Irene Leijten werkte in diverse functies zoals programmaleider, projectleider, onderwijsadviseur en beleidsadviseur in de non-profitsector. Voor 't Groene Sticht was ze van 2013 tot 2015 projectleider. Naast het opzetten en uitvoeren van een onderzoek in 't Groene Sticht in het kader van het meerjarenbeleidsplan 2015-2019 waren afstemming en verbinding leggen tussen samenwerkende partners, het initiëren en organiseren van o.a. cultuurpleinen, en het beheer van de panden de belangrijkste speerpunten.

Nico Ooms is sociaal wetenschapper gespecialiseerd in stadstudies en werkt als projectleider bij de Tussenvoorziening en bij 't Groene Sticht in Utrecht. Hij legt zich in Utrecht al ruim 20 jaar toe op het initiëren en opzetten van nieuwe vormen gemengd wonen met mensen die dakloos zijn geweest. Gemengd woonprojecten die hij met samenwerkende partners heeft opgezet zijn o.a. 't Groene Sticht, Paranadreef, Majella, Place2BU, Lichtpenweg, Seyster Veste, Meanderpark, MIXIT en LIVIN. Nico Ooms is samen met Maarten Davelaar en Lia van Doorn initiatiefnemer van de Ontwikkelwerkplaats Gemengd Wonen.

Maarten Davelaar is initiatiefnemer van en onderzoeker bij de Ontwikkelwerkplaats Gemengd Wonen. Opleid als politicoloog heeft hij uitgebreide ervaring op het gebied van cliëntenparticipatie, dak- en thuisloosheid, participatie en empowerment van kwetsbare burgers en de relatie tussen publieke sector en informele verbanden in de samenleving. Als zelfstandig onderzoeker en sociaal ontwikkelaar ontwerpt hij leer- en innovatieprojecten en voert hij verkennend, evaluatief en actie-onderzoek uit. Hij is ook verbonden aan het lectoraat Innovatieve Maatschappelijke Dienstverlening (IMD), Kenniscentrum Sociale Innovatie van de Hogeschool Utrecht en is tevens projectleider van de Ontwikkelwerkplaats Goede Buren Overvecht.

Aly Gruppen werkt als onderzoeker en docent (master Social Work) aan de Hogeschool Utrecht. Daarnaast is ze als coördinator van de afstudeerrichting GGZ-agoog en praktijk coördinator van het derde jaar, nauw betrokken bij de ontwikkelingen in het werkveld. Juist de driehoek onderwijs, praktijk én onderzoek inspireert haar om de toekomstige sociale professionals op te leiden. Het verbinden van onderwijs en onderzoek is één haar belangrijkste ambities. Aly Gruppen is betrokken bij de ontwikkeling en uitvoering van diverse onderzoekprojecten vanuit het lectoraat Innovatieve Maatschappelijke Dienstverlening (IMD). Momenteel werkt Aly als onderzoeker rond gemengd wonen en in de Ontwikkelwerkplaats Goede Buren Overvecht.

Erik Patist is adviseur leefomgeving bij woningbouwcorporatie Portaal met bijzondere kennis over gemengde woonprojecten als 't Groene Sticht, Majella Wonen, Parana, Place2bu en Meanderpark. Hij was initiatiefnemer van Majella Wonen. Dit project won in 2017 de i-Openerprijs, de innovatieprijs van de branchevereniging van de woningbouwcorporaties. Hij heeft samen met Nico Ooms het hoofdstuk over gemengd wonen geschreven in de winnende tender voor de Cartegius driehoek.

Tijdens de Leergang gemengd wonen geven ook andere deskundigen theoretische, praktische en persoonlijke inzichten: per dag en per locatie nemen ook andere gastdocenten en betrokkenen deel aan de Leergang Gemengd Wonen.

